

PeaceTrails Youth Leadership Adventure Program: Projekti Klase IV (2002-2003)

1. Mirjana Banović, Sanski Most

KLUB MLADIH UMJETNIKA AMATERA

Implementirajuća organizacija: **NVO «Sanus», Prijedor**

U okviru projekta održavale su se dvije sekcije: dramska i scenografska čiji cilj je bio priprema i prikazivanje dramskih predstava u Sanskom Mostu. U rad sekcija je bilo uključeno 19 mladih ljudi, od 14 do 22 godine starosti. Sve kostime i scenografiju za predstave pripremali su sami članovi. U toku trajanja projekta, pripremljene i prikazane tri predstave za različite uzraste. Prva je bila lutkarska predstava za djecu «Uobražena mišica» koja je prikazana dva puta u dječijem vrtiću «Krajiška radost». Druga predstava je bila «Kanconijer» prema djelu Frančeske Petrarke, dok su za treću predstavu, pod nazivom «Jedan dan Tinejdžerke» članovi sami napisali scenario.

2. Dragana Begović, Čajniče

DJEĆIJA IGRAONICA «BUBA MARA»

Implementirajuća organizacija: **Udruženje mladih «Omladinski centar», Čajniče**

Pokretanjem projekta «Buba Mara», napravljena je igraonica za djecu predškolskog uzrasta, od 3 do 7 godina, gdje su se djeca, kroz igru i zabavu, edukovala o sebi i svom okruženju. Rad sa djecom se odvijao u dvije grupe: u jednoj grupi su bila mlađa djeca uzrasta od 3 do 5 godina, a u drugoj djeca od 5 do 7 godina. Sredstva sa kojima se radilo su bila prilagođena uzrastu djece, te su se najčešće koristile boje za malu djecu, plastelini, kolaž papiri, te razne igračke i slikovnice. U radu sa djecom su učestvovali lider projekta, koji je socijalni radnik, te asistentica koja je takođe stručno osposobljena za rad sa djecom. Veći broj djece je, kroz ovu igraonicu, naučio prva slova i prve pjesmice, i uz to su napravili veliki broj crteža i radova od raznih materijala. Korist od ovog projekta, pored djece, su imali njihovi roditelji te školsko osoblje pošto će djeca polaziti u školu sa već stečenim predznanjem. U aktivnosti projekta bilo je uključeno 54 djece.

3. Aleksandra Bikić, Doboј

FRAGMA JUNGLE

Implementirajuća organizacija: **PRONI Institut za socijalnu edukaciju, Doboј**

Projekta «Fragma Jungle» se sastojao od tri radionice, i to: kreativnog šišanja i bojenja kose, radionice izrade nakita te radionice izrade odjeće. Kroz sve tri radionice, prošlo je 40 mladih ljudi koji su se smjenjivali tokom trajanja projekta. U okviru projekta održane su tri modne revije na kojima se prezentovala kreirana odjeća, te dvije izložbe napravljenog nakita u Doboju i Sarajevu. Na poslijednjoj reviji koja se organizovala u saradnji sa projektom «Mladi u akciji most» prikazane su, uz odjeću, i frizure i nakit koje su osmislili i napravili korisnici ovog projekta.

4. Miroslav Bundalo, Banjaluka

REKREATIVNI CENTAR ZA INVALIDE «ENERGY»

Implementirajuća organizacija: **Društvo «Fenix», Banjaluka**

Kroz projekat je prošlo 45 invalidnih osoba, kao i oko 80 mladih ljudi, koji su, uz pomoć stručnog lica i fizioterapeuta radili na povećanju fizičke spremnosti, a samim tim sticali i samopouzdanje koje im je potrebno u svakodnevnom životu. Reakcije ljudi unutar lokalne zajednice su bile veoma pozitivne, te povećanjem interesa za ove aktivnosti, javila se potreba za povećanjem postojećih kapaciteta. Lider projekta, zajedno sa grupom volontera, investirao je dio sredstava da bi se osavremenio i proširio rekreativni centar, što je dovelo do povećanja broja korisnika i proširenja usluga.

5. Duško Cvjetinović, Bratunac

IZGRADNJA LIČNOSTI

Implementirajuća organizacija: **Omladinsko udruženje «Sunshine», Bratunac**

Projekat je obuhvatio kurseve engleskog jezika i rada na računaru za omladinu od 15- 25 godina i uslužni centar. U oba ciklusa broj prijavljenih je prevazilazio ukupan broj predviđenih mesta, pa je selekcija izvršena na osnovu materijalnog stanja, uspjeha u školi i predznanja za srednjoškolce i na osnovu zaposlenosti za ostale. Rad na računaru je u prva tri mjeseca pohađalo 30 osoba, dok je u drugom ciklusu taj broj povećan na 36 osoba (uvedena je jedna dodatna grupa učenika). Mladi su savladali osnove rada u Windows 98, Word-u, Excel-u i Internet explorer-u. Praćenje ostvarenog napredka je omogućeno stalnim praktičnim zadacima koje su učesnici dobijali za svaku oblast ponaosob. Kurseve engleskog jezika je pohađalo ukupno 40 korisnika. Praćenje napretka je rađeno testovima na kraju svakog mjeseca i sagledavanjem postignutih rezultata. Kursevima je ukupno uslužena 91 osoba, a od ovog broja 15 mladih je pohađalo oba kursa. Uslužni centar su koristili najviše korisnici kurseva, zatim i veći broj maturanata za kucanje diplomskih radova kao i pojedinci koji su koristili internet i elektronsku poštu.

6. Tina Čuljak, Široki Brijeg

KEDRONA

Implementirajuća organizacija: **Udruga građana «Snovi Novi», Široki Brijeg**

Projekat se implementirao u područnoj školi u selu Provo, općina Široki Brijeg i sastojao se od dva dijela: radovi na eksterijeru škole i rad sa učenicima škole kroz fotografsku i ekološku sekциju. Radovi na eksterijeru su podrazumijevali čišćenje školskog dvorišta od niskog rastinja, te drenaža radi odvođenja ustajale vode. Izgrađen je zid oko školskog dvorišta radi sprječavanja plavljenja, što je inače bio problem veći dio godine, te je na kraju posađeno drveće, cvijeće i trava i postavljene su klupe za odmor. U okviru aktivnosti foto sekcijske, napravljeno je oko 1500 fotografija, na kojima se djeca bilježila promjene koje su nastajale tokom rada na uređenju dvorišta. Kroz eko sekciju djeca su, uz sticanje teorijskih znanja, aktivno učestvovala u svim radovima na dvorištu. U realizaciji projekta bili su uključeni svi učenici škole od I do IV razreda, njih 35-ero.

7. Enver Delić, Tuzla

STUDIO 607

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana za razvoj muzičke scene "Tuzla Live" Tuzla**

Studio 607 je formiran da bi se omogućio razvoj BH elektronske i drugih vrsta urbane muzike. Albume je snimilo 11 grupa raznih žanrova: hip-hop (hardcore, old school, ragga), punk, funky, deathmetal, ragga, etno rock, dok je individualnih izvođača bilo mnogo više. Otkrilo se da postoji vrlo jaka underground scena u Tuzli i okolini, tako da su bile zastupljene sve forme elektronske muzike. Ostvarena je saradnja sa tuzlanskim Narodnim Pozorištem preko predstave «Ecce Hommo» za koju je urađena kompletna muzika i uskoro počinje rad na novim predstavama. Rezultati rada u studiju se svakog utorka predstavljaju na radio postaji «Soli» koji emitiraju nove pjesme nastale u okviru projekta.

8. Ivana Dujmović, Mostar

LIVE AND LEARN

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Nansen Dijalog Centar", Mostar**

Projekat je sadržavao tečaj iz italijanskog jezika za talentiranu djecu, te instrukcije iz engleskog jezika za djecu koja imaju problema u savladavanju školskog gradiva. Koncept rada se zasnivao na drugaćijem pristupu učenju stranih jezika tako da su djeca učila na satima komunikacije, pri gledanju animiranih filmova i slušanja glazbe radi boljeg razumjevanja. Kroz projekat je prošlo 120 djece, uzrasta 10 i 11 godina, iz četiri mostarske osnovne škole. Italijanski jezik se učio po knjigama za početnike, dok su se za

engleski koristili školski udžbenici. Na satima komunikacije djeca su međusobno dijelila stečeno znanje, a ujedno se zabavljala i upoznavala. Osnovni cilj projekta bio je da udružiti djecu iz oba dijela grada Mostara kroz učenje i igru, pri čemu su stekli osnovne temelje za italijanski i engleski jezik.

9. Nada Dursun, Trebinje

NEW WAVE

Implementirajuća organizacija: **Forum mlađih grada Trebinja, Trebinje**

"New Wave" je muzička radionica namjenjena talentovanim mlađim ljudima od 15 do 25 god. Projekat je podržavao razvoj mlađih i neafirmisanih, kao i razvoj novih muzičkih grupa, omogućujući im adekvatan prostor za rad i sve potrebne muzičke instrumente. U projektu je učestvovalo 30 ljudi, odnosno 6 muzičkih grupa koje su, kroz projektne aktivnosti, dobile potrebnu edukaciju u području muzike. U toku projekta organizovana su dva koncerta na kojima su ovi mlađi muzičari prezentovali svoj rad. Dvije grupe koje su radile u okviru svog projekta su kompletirali materijale za svoje prve albine I trenutno traže mogućnosti za njihovo izdavanje. Radi velike zainteresovanosti I podrške lokalne zajednice I PeaceTrails Programa, projekat će I u budućnosti nastaviti sa radom.

10. Kenan Dželilović, Prozor

UMJETNIČKA RADIONICA

Implementirajuća organizacija: **Humanitarna organizacija Omladinski centar "Fenix", Prozor-Rama**

Projekat se odvijao u dva dijela, oba neposredno vezana za muziku. Prvi dio projekta bila je škola gitare u kojoj su mlađi ljudi sticali početna znanja vezana za sviranje na ovom instrumentu, kao osnovu za dalje nadograđivanje znanja. Radilo se sa dvije grupe u dva tromjesečna ciklusa i na kraju je njih desetero uspješno završilo početnički tečaj. Drugi, važniji dio, projekta bila je sama umjetnička radionica u kojoj se radilo sa mlađim ljudima koji već posjeduju izvjesno muzičko predznanje. Radilo se na stvaranju nove muzike i tekstova, tako da je na kraju, kao rezultat rada ove grupe napravljeno 12 novih kompletnih pjesama (tekst i muzika), od koji je 5 snimljeno i na CD-u. Pored ovih rezultata, postignut je najvažniji cilj: druženje mlađih, pronalaženje interesa u kreativnim aktivnostima i prevazilaženje razlika, bilo nacionalnih ili socijalnih, koje su prisutne u svakodnevnom životu u Prozoru.

11. Andelka Ereš, Široki Brijeg

UZ MALO TRUDA ČINI ČUDA

Implementirajuća organizacija: **Udruga građana «Snovi Novi», Široki Brijeg**

Projekat je implementiran u Zavodu »Sveta Obitelj» u Širokom Brijegu gdje su smještene djevojke bez obiteljskog staranja ili siromašnih obitelji iz cijele Bosne i Hercegovine, njih 32. Štićenice Zavoda su tijekom ovog projekta imale otvorenu radionicu u kojoj su učile nove vještine i usavršavale svoje kreativne sposobnosti. Djevojke su učile tehnikе šivenje, pletenja, oslikavanja stakla, aranžiranja te izrade nakita. Pored navedenih vještina, također su radile na osmišljavanju i izradi upotrebnih i ukrasnih predmeta od otpadnih materijala (kartonskih kutija, papira, ostataka tkanina u kombinaciji sa predmetima iz prirode). Uz sva novostečene znanja, djevojke su se sposobile da mogu same izrađivati korisne predmete za sebe i svoje prijatelje. Cilj projekta je bio ukazati djevojkama da uz malo napora i minimum sredstava, mogu napraviti sve što žele, a istovremeno iskoristiti vrijeme na zabavan i koristan način.

12. Mario Fofić, Prozor

MODNO MANEKENSKI SUDIO

Implementirajuća organizacija: **Humanitarna organizacija Omladinski centar "Fenix", Prozor-Rama**

Projekat je realiziran uz pomoć i suradnju osnovne škole "Marko Marulić" i Srednje tekstilne škole u Prozoru. Prvi dio projekta bio je tečaj manekenstva za učenike obje škole, te radionica šivanja odjevnih

predmeta u kojoj su učestvovali učenice srednje škole, njih 20, koje su same kreirale i izradile oko sedamdeset odjevnih predmeta. U toku trajanja projekta organizirano je pet modnih revija, te završni događaj - modna revija i aukcija sašivenih modela organizirana u suradnji sa Centrom za socijalni rad općine Prozor. Komplentan prihod sa ovog događaja namijenjen je djeci sa posebnim potrebama koji žive na području općine Prozor. Projekat je ostvario sve zacrtane ciljeve i kroz njegove aktivnosti prošlo je oko 150 mladih.

13. Sabahudin Hadžić, Ključ

TAEKWON-DO KLUB «FRENKI»

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana TAEKWON-DO-KLUB "Ljutić Dursun-Frenki", Ključ** Projekat je počeo sa upisom zainteresovanih za ovaj sport, tako da se na samom početku prijavilo 50 članova, različite starosne dobi, u rasponu od 7 do 40 godina. Uspješna organizacija rada, predan rad volontera te zalaganje samih korisnika dovelo je do postizanja željenih rezultata. Klub je učestvovao na tri međunarodna taekwon-do turnira koji su se održavali u Sloveniji, Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini i postigao slijedeće rezultate: četiri zlatne medalje, dvije srebrne i četiri bronzone. Podrsku učešću na takmičenjima, pored PeaceTrails Programa podržao je i Sportski Savez BiH. Klub broji 40 stalnih članova koji i dalje nastavljaju predani rad i pripremaju se za nova takmičenja.

14. Samra Hašimbegović, Sarajevo

EXPERIMENT

Implementirajuća organizacija: Humanitarna Organizacija Centar za mlade "Youth house", Sarajevo

DJ workshop «Experiment» je prvi i jedini projekat ovakve prirode u Sarajevu. Osnovna ideja bila je da se mladima ponudi nešto novo i interesantno. Kroz projekat je prošlo 25-oro mladih ljudi, raspoređenih u tri grupe koje su na intenzivnoj obuci savladali osnove DJ-inga, pri tome otkrivajući sfere vlastite kreativnosti u mixanju muzike. Cilj projekta je pročvat elektronske muzike tj, afirmacija domaćih DJ-eve koji će u budućnosti svirati po lokalnim klubovima i diskotekama po ugledu na sve metropole. Zbog velike zainteresovanosti mladih ljudi za ovaj projekta, DJ workshop će nastaviti sa radom i ubuduće.

15. Mirela Jurić, Mostar

TRŽIŠTE

Implementirajuća organizacija: Humanitarna organizacija Omladinski centar "Fenix", Prozor-Rama

Na istraživačkom projektu "Tržište", radilo je šest mladih ekonomista. Osnovne aktivnosti su bile: sastavljanje anketa, anketiranje i obrada podataka dobijenih istraživanjem tržišta vezano za domaće proizvode i uslužne djelatnosti. Informacije koje su se dobijale na kraju, dostavljale su se onima čiji su proizvodi ili usluge bile teme istraživanja, da bi na osnovu njih mogli poduzeti dalje korake za poboljšanje položaja. Tijekom trajanja projekta, izvršeno je 5 takvih istraživanja za domaće proizvodne firme, 3 za nevladine organizacije i jedna za domaću uslužnu djelatnost. Nalazi sa terena su bili veoma zanimljivi i potvrdili su interes i potrebu korisnika za ovom vrstom podataka.

16. Vedrana Kovačević Gračanin, Višegrad

KREATIVNA RADIONICA "PEPELJUGA"

Implementirajuća organizacija: Uduženje hendikepirnih osoba, Višegrad

Projekat je bio namijenjen djeci predškolskog uzrasta u cilju razvijanja kreativnog duha kod mlađe djece, kroz razne sadržaje. Kroz igru, djeca su učena i osnovnim matematičkim pojmovima te pisanju i čitanju. Rađeno je na pravilnom izgovaranju, učenju pojmoveva iz likovne i muzičke kulture, fizičkog i zdravstvenog vaspitanja, te radu djece kako samostalno, tako i u grupi. Projektom je ukupno usluženo 60-oro djece, uzrasta od 3 do 7 godina, gdje su prioritet imala djeca čiji su roditelji slabijeg imovinskog stanja. Djeca su pokazala visok stepen zainteresovanosti što pokazuju i mnogobrojni radovi koje su napravili.

17. Saša Kurteš, Trebinje

HOUSE OF MUSIC

Implementirajuća organizacija: **Forum mladih grada Trebinja, Trebinje**

DJ-škola «House of Music», okupila je trideset mladih ljudi koji su pokazali interes za ovu vrstu muzičke edukacije i izražaja. Korisnici su bili podijeljeni u četiri grupe i svaki od njih je imao intenzivnu obuku u trajanju od mjesec dana. Prema rezultatima individualnog rada formirana je i napredna grupa koja je dobila dodatnu obuku, i svoje vještine su prezentovali javnosti preko DJ party-ja koje su se održavale svakog mjeseca. Ovaj projekta je probudio interesovanje kao velika novina, tako da, zahvaljujući podršci PeaceTrails Programa te Doma Mladih Trebinje, nastaviće se sa radom i ubuduće.

18. Angelina Lučić, Srpsko Sarajevo

FITNESS CENTAR ZA INVALIDE I MLADE

Implementirajuća organizacija: **Međunarodna studentska organizacija "AIESEC", Srpsko Sarajevo**

Projekat je implementiran u Vojkovićima, gdje je evidentan veliki broj mladih ljudi bez posla, nedostatak organizovanih aktivnosti, manjak mogućnosti da se pokrenu nove inicijative. Kao poslijedica rata, prisutan je veliki broj invalidnih osoba za koje ne postoje organizovani sadržaji prilagođeni njihovim potrebama. Projektom je pokrenut fitness centar za invalidne osobe, ali, takođe, dio aktivnosti je bio otvoren za ostalo stanovništvo. Aktivnosti unutar Centra zasnivaju se na vježbama tijela kroz rad na spravama, fizioterapeutskim tretmanima i masažama. Prostor u kome se odvijaju aktivnosti predstavlja i mjesto za druženje i relaksaciju. Zbog velikog odaziva korisnika (kroz projekat je prošlo oko 150 ljudi) i kvaliteta usluga koje pruža, centar je dobio potporu od strane opštine i stanovništva.

19. Edin Malović, Jablanica

KINO KLUB

Implementirajuća organizacija: **Omladinski Klub "Pod istim suncem", Jablanica**

Glavni cilj projekta bilo je formiranje kino kluba u gradu. Otvaranjem kino kluba, Jablanica je dobila novo kulturno ozračje, i postignut višestruki društveni cilj: mladi su dobili niz informacija o bolestima ovisnosti, te nova saznanja o prirodi kroz prikazivanje edukativnih filmova. Pri tome su se takođe upoznali sa modernom kinematografijom i filmskom umjetnošću preko prikazivanjaigranih filmova novijeg datuma. Osim učenika srednjih i osnovnih škola koji su prošli kroz program edukativnih filmova, veći dio termina je bio otvoren za sve zainteresovane građane, a najposjećenije su bile predstave za najmlađe kada su se emitirali animirani filmovi.

20. Boriša Mandić, Banjaluka

ARHITEKTONSKO-GRAĐEVINSKO-RAČUNARSKI CENTAR (AGRC)

Implementirajuća organizacija: **Savez studenata Arhitektonsko-građevinskog fakulteta, Banjaluka**

U toku trajanja projekta, za rad na računaru u svrhu projektovanja i crtanja, obučeno je 60 studenata Arhitektonsko-građevinskog fakulteta u Banjaluci. Cilj projekta je da dopuni obrazovni program na ovom fakultetu, konkretno, vezano za računarsku obuku. Realizaciju ovog projekta, izuzev PeaceTrails Programa, potpomogao je i sam fakultet, omogućivši instalaciju računarske opreme u njihovim prostorijama. Pomenuta oprema je maksimalno iskorištena, ne samo u smislu edukacije, nego i drugih aktivnosti na fakultetu, kao što su: rad stranih studenata sa srodnih evropskih fakultete koji su boravili u Banjaluci radeći, zajedno sa našim studentima na projektu "Banjaluka eco city", te za diplomske radove, razne projekte, konkurse na kojima su radili studenti i samo osoblje fakulteta.

21. Marina Marić, Prijedor

AKCIJA

Implementirajuća organizacija: **NVO «Sanus», Prijedor**

Projekat "Akcija" je bio baziran na organizaciji kulturnih i drugih događaja u Prijedoru. Zabilježeno je nekoliko tematskih party-ja, koncert tri lokalna benda, te gostovanje pjevača iz Banjaluke. Priliku da pokažu svoje umijeće imali su i učenici osnovnih škola u okviru likovnog konkursa "Harry Potter", kao i crtači grafita koji su oslikali zidove gradskog stadiona. Takođe su obilježeni 1. decembar - Svjetski dan borbe protiv AIDS-a i 22. April - Dan planete zemlje. Poseban dio projekta bio je rad sa učenicima osnovne i srednje specijane škole "Đorđe Natošević" u Prijedoru, za koje je bila organizovana podjela novogodišnjih paketića, jednodnevni izlet na obližnje izletište Mrakovici, te akcija sadnje cvijeća i uređenja školskog dvorišta. U toku projekta zabilježena je dobra saradnja sa lokalnim vlastima, dok su lokalni mediji ove aktivnosti popratili svojim prisustvom i informisanjem javnosti.

22. Nikolina Materić, Drvar

BUDUĆNOST UZ SPORT «MENS SANA IN CORPORE SANA»

Implementirajuća organizacija: **Udruženje omladine "Friends", Drvar**

Projekat je obuhvatao opus fizičkih aktivnosti, kao što je fitness, upotpunjeno edukacijom mladih o njegi tijela i zdravom življjenju. Aktivnosti u sklopu mini centra za fizičku kulturu bile su podjednako namijenjene i muškarcima i ženama, različitim starosne i etničke pripadnosti. Svima su na raspolaganju bile sprave za oblikovanje tijela i sticanje fizičke kondicije. Osnovni cilj projekta bilo je animiranje mladih u smislu njihove fizičke kondicije te, udruživanjem mladih, ukazati na njihove zajedničke potrebe i neophodnosti u zajednici. Projektom je usluženo oko 120 mladih ljudi (od 16 do 30 godina) što je na kraju rezultiralo boljom fizičkom spremnošću kod korisnika, sticanjem sportskih navika i prevazilaženjem nacionalnih razlika kroz sport i druženje.

23. Miodrag Mrdić, Srpsko Sarajevo

LITTLE EDUCATION

Implementirajuća organizacija: **Međunarodna studentska organizacija "AIESEC", Srpsko Sarajevo**

U osnovnim školama "Sveti Sava" u Tilavi i "Sveti Sava" u Lukavici su organizovane likovne sekcije, za učenike od V do VIII razreda, na kojima su obrađivane tri teme: droga i ostale toksikomanije, mine i oružje te zaštita prirode. Za rad u sekcijama, djeci je obezbjeđen materijal, a aktivnosti su se uglavnom odvijale u školskim prostorijama. U okviru projekta su organizovana predavanja stručnih lica iz NBV-a, Crvenog krsta i nastavnika škola na navedene teme. U cilju što bolje edukovanosti, upozorenja, ali i zabave, organizovane su i slijedeće aktivnosti; jednodnevni izleti, postavljenje klupa i sadnja ukrasnog bilja u školskom dvorištu, izrađivanje panoa sa slikama maturanata i sl. Cilj projekta je bio upoznati djecu sa navedenim problemima i omogućiti im da kroz svoje rade iznesu svoj stav i prenesu poruku drugima. Kroz sekcije je prošlo 76 učenika, dok su svi ostali učestvovali u dodatnim aktivnostima kao što su predavanja i uređenje školskog dvorišta.

24. Selma Mujačić, Sarajevo

SVIJET FOTOGRAFIJE

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Inicijativa mladih", Sarajevo**

Projekat je prvenstveno bio namijenjen studentima Arhitektonskog fakulteta, Akademije likovnih i scenskih umjetnosti, ali zbog velike zainteresovanosti, u projekat su uključeni i studenti drugih fakulteta. Polaznici kursa su bili podijeljeni u dvije grupe i svi su poхађali uvodna predavanje stručnog saradnika, teoretski i praktični dio. Teoretski dio je obuhvaćao kratki historijat fotografije i upoznavanje sa fotoopremom. Praktični dio je obuhvatao rad u studiju, na terenu (snimanje ulica i građevina), prirodi (snimanje pejsaža) i teatru (snimanje pokreta). Iako u kratkom vremenskom roku i u ne baš idealnim

uslovima, polaznici kursa su naučili osnovne korake za ispravno fotografisanje, te savladali tehniku razvijanja crno-bijelih filmova i fotografija. U toku projekta su održane dvije izložbe na kojima su prikazani najuspješniji radovi.

25. Benjamin Mujagić, Doboј

OMLADINSKO SPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "ESOX"

Implementirajuća organizacija: **PRONI institut za socijalnu edukaciju, Doboј**

Cilj projekta bio je podučiti mlade ljude sportskom ribolovu i osposobiti da ih mogu sami praviti mamce i druge potrebne stvari, za aktivno i samostalno bavljenje ovim sportom. U realizaciji projekta učestvovala su 34 korisnika, koji su bili angažovani u aktivnostima kao što su: izrada umjetnih mamaca, testiranje mamaca, nabavka sredstava za njihovu izradu te sam sportski ribolov. Pored navedenih aktivnosti, jedan segment projekta je bio usmjeren na izgradnju ekološke svijesti kod ciljne grupe, pošto je problem onečišćenosti tekućih voda i cjelokupne okoline jako prisutan na području Doboja.

26. Mirza Nalo, Sarajevo

MARKETING PERFORMANCE IMPROVEMENT

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Inicijativa mladih", Sarajevo**

Ideja projekata MPI (Marketing Performance Improvement) bila je da se osposobi 80 ljudi za poboljšanje marketinga 40 nevladinih organizacija. Poboljšanje marketinga podrazumjevalo je izradu vizit kartica, letaka, plakata i kao krajnji cilj pravljenje web stranica. Učesnici su imali priliku da nauče programe za rad sa grafikom Corel Draw i Adobe Photoshop koje je predavao lider projekta, program za pravljenje animacija, Macromedia Flash i program za izradu internet stranica, Macromedia Dreamweaver koji je predavao spoljni saradnik. Projekat je održan u 2 ciklusa od po 9 sedmica. Kurs su pohađali po dva člana iz 33 nevladine organizacije od kojih je njih 60 završilo kurs u potpunosti. Kao rezultat projekta napravljene su vizit kartice, plakati za rave party jednog participanta klase IV, plakati za obdanište, diplome za participante i web stranice.

27. Milan Narić, Kotor Varoš

EKO POKRET

Implementirajuća organizacija: **Odred izviđača "K.O.J.O.T.I." Kotor Varoš**

U realizaciji projekta "Eko pokret" učestvovalo je 44 mladih ljudi uzrasta od 14 do 18 godina. Prvi dio projekta obuhvaćao je edukaciju korisnika o razvijanju ekološke svijesti i upoznavanje sa problemima u zajednici. Na proljeće su se radile akcije čišćenja određenih lokacija u gradu i pošumljavanje. Inicijativa je naišla na odobravanje lokalne zajednice, tako da je dobijen prostor za odvijanje aktivnosti projekta.

Rezultati koji su proizašli su slijedeći: podignut nivo svijesti samih korisnika, vidljivo čistiji grad, očišćeni dio korita rijeke Vrbanje i pošumljena lokacija pored grada.

28. Vildana Ovčina, Sarajevo

SOULTRAILS

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Inicijativa mladih", Sarajevo**

SoulTrails workshops su sadržavale tri nivoa sa različitim poljima rada. Edukacione aktivnosti kroz koje su djeca stekla znanja i vještine u sljedećim poljima obrazovanja: geografiji, biologiji, matematici, kulturi, umjetnosti, ljudskim pravima te UN konvencijom o pravima djece. Posebna pažnja je bila upućena ekologiji, gdje su djeca, pored mini predavanja i diskusija, imala i praktični dio koji je rezultirao vrtom ispred Fondacije za kreativni razvoj, koja je pružila veliku pomoć i podršku projektu. Drugi tip aktivnosti su igraonice koje su takođe doprinjеле razvoju djece na više načina: pružile su im priliku da osnaže kognitivne, socio-emotivne i psihološke vještine, a kroz igru i učenje bilo je zabavno. Kroz treće, praktične kreativne, aktivnosti djeca su pravila kreativne produkte koristeći svoje vještine, tehnike,

maštu te različite vrste materijala kao što su: razne vrste papira, razne vrste boja, tekstilnih materijala, glinamola, stakla, drveta itd. Specifične edukacione tehnike su bile: diskusija, mini predavanja, video projekcije, kvizovi, testovi, takmičenja, različite društvene igrice, psiho-socijalne radionice, izleti, zabave, itd. Direktni korisnici projekta su bila djeca predškolskog uzrasta, prvih i trećih razreda, ukupno njih 175. Glavni ciljevi su bili: da djeca nauče kako mogu doprinjeti očuvanju životne okoline u svakodnevnom životu, da nauče da bezbržno izražavaju svoje želje, potrebe, mišljenja i stavove, da razviju svoje potencijale i talente i da prakticiraju jednakost, mir, toleranciju, ljudska prava, prava djece te da razviju motivaciju i želju za učenjem.

29. Ivana Pandža, Mostar

S.O.S. ZA ŽIVOTINJE

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "M.I.F.O.C.", Mostar**

Projekat "S.O.S. za životinje" namijenjen je napuštenim psima, njihovom cijepljenju i udomljavanju. Kroz projekat je cijepljeno 100 pasa, udomljeno je oko 30, a 20 ženki je dobilo tablete za odlaganje reproduktivnog ciklusa u cilju smanjenja nekontrolisanog razmnožavanja. U suradnji sa Eko kampom Ortiješ, nedaleko od Mostara, osnovan je i azil za napuštene pse u kojem su trenutno zbrinuta 32 psa. Kao najvažniji rezultat projekta može se navesti osnivanje društva za spriječavanje okrutnosti nad životnjama pod imenom "Akcija za prava životinja", prvog takvog u ovom području.

30. Lejla Ribić, Jajce

KULTURNO-UMJETNIČKA LEGIJA "KORAK VIŠE"

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Omladinski centar Jajce" Jajce**

U okviru projekta KUL "Korak više" bile su likovno-dizajnerska, folklorna i ekološka aktivnost, koje su uspješno realizirane u proteklom periodu, pokazujući dobre rezultate i veliku zainteresovanost mladih za iste. Rezultati koji su postignuti su sljedeći: dvije izložbe, samostalni koncert folkloru i stilskog plesa (performans), te uređene javne, zelene površine. Najveći uspjeh postignut ovim projektom je motivacija mladih i podizanje opće svijesti za kulturu i ostale društvene aktivnosti u zajednici. Polaznici sekcija su bili mlađi ljudi između 15 i 30 godina koji su kroz sekcije omogućili gradu kulturno-umjetničke manifestacije i eko prikaze. Tokom trajanja projekta oko 100 mlađih ljudi je bilo uključeno u aktivnosti.

31. Mersiha Seferović, Kozarska Dubica

OMLADINSKI LIST "ALBATROS"

Implementirajuća organizacija: **Humanitarna organizacija "21. Vijek", Kozarska Dubica**

Projekat Omladinski list "Albatros" osmišljen je sa ciljem da mlađi ljudi postanu svjesni problema i dešavanja u svojoj zajednici, te da svoje mišljenje slobodno izraze putem ovog jedinog lista koji se izdaje u Kozarskoj Dubici. List se štampao u vidu mjesnika i sadržavao je različite teme: od aktualnosti u gradu do najnovijih dešavanja u svijetu. Više od dvadeset učenika osnovne i srednje škole, te drugih zainteresovanih mlađih ljudi, imali su priliku, da pored slobodnog mišljenja izraze i svoju kreativnost i znanje. Kroz zajednički rad, napravljena su nova prijateljstva, oslobođeni su svoj duh i podstakli jedni druge na nove ideje. Pri tome su inspirisali i mnoge građane da se direktno i indirektno, sa svojim idejama, uključe u rad na Omladinskom listu, čime je postignut i konačan cilj ovog projekta.

32. Boris Sekulić, Bijeljina

LIKOVNA RADIONICA

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Teatar mlađih", Bijeljina**

Projekat "Likovna radionica", je namjenjen prvenstveno zdravom razvoju omladine, a pored toga i za organizovanje kulturnih događaja, iz oblasti likovne umjetnosti u Bijeljini. U okviru projekta korisnici su se upoznali sa osnovnim pojmovima i tehnikama iz oblasti likovne umjetnosti. Uglavnom se radilo drvenom

olovkom i korisnici su nakon upoznavanja forme prešli na sjenčenje. Takođe su se, u profesionalnom ateljeu akademskog grafičara, upoznali i radili na izradi grafika. Tokom projekta korisnici su imali i edukativnu ekskurziju u okviru koje su posjetili Srednju umjetničku školu u Šabcu i poznate galerije u Beogradu. Projekat je sredinom juna imao i završnu izložbu na kojoj je kompletan rad i uspjeh radionice prikazan široj javnosti. Kroz projekat su prošla 43 korisnika od kojih je cijelu obuku prošlo 15 korisnika.

33. Danijela Stanić, Vareš

SUNČANI SAT

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Zajedno", Vareš**

Projekat "Sunčani sat" (igraonica i dječja biblioteka) je mjesto, gdje su djeca od 7 do 10 god. kroz igru razvijala samopouzdanje za odnos prema okolini, porodici, školi i zajednici. Aktivnosti su se odvijale u adekvatno uređenim prostorijama za rad sa djecom u dvije osnovne škole, OŠ Vareš i OŠ Vareš Međan. Djeca su pokazala veliko zanimanje za ovakav način rada - učenja kroz igru putem interaktivnih igrica zabavnog karaktera, crtanja, glume, plesa te izrada figura od plastelina i glinamola. Sa djecom je dosta rađeno i na njihovom međusobnom komuniciranju te sa radom u timu tj grupi. Rezultate svoga rada prezentirali su priredbom za roditelje i nastavnike, izložbama radova u školama i učešćem u "Igrama bez granica" za djecu. Većina djece je iskazala svoju kreativnost, a očit je i porast njihovog samopouzdanja u izražavanju. Ukupan broj djece sa kojima se radilo je 140.

34. Saša Subić, Banjaluka

ZAJEDNO

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "ADV2001", Banjaluka**

Osnovni cilj ovog projekta je bio okupljanje i druženje mladih različitih nacionalnih pripadnosti u određenoj lokalnoj zajednici, njihova edukacija, podizanje svijesti o očuvanju prirodne sredine i prevazilaženje predrasuda o nacionalnoj pripadnosti. Za sedam mjeseci ovog projekta grupa od petnaestak volontera koji su aktivno učestvovali u projektu, uspiješno je pokrenula niz aktivnosti i inicijativa kao što su: kurs računara (30 polaznika od 12-18 god), kurs engleskog jezika (20 polaznika od 16 –28 god), osnivanje dramske i literarne sekcijs u područnoj osnovnoj školi "Stanko Rakita" (20 učenika od I do IV razreda), aktivno uključivanje u akciju "Proljetno čišćenje grada Banjaluke" (izrada plakata za obavlještavanje građana, lobiranje gradskih vlasti i samo čišćenje i uređenje lok. zajednice), prikupljanje knjiga za osnivanje biblioteke (oko 600 naslova), pokretanje kampanje i lobiranje gradskih vlasti za poboljšanje autobuskog saobraćaja, uređenje parka i izgradnja dječjeg igrališta. Od mnogobrojnih resursa koji su korišteni u ovom projektu, najvažnije je spomenuti spremnost i volju, kako mladih tako i ostalih građana ove lokalne zajednice, za uključivanje u pozitivne trendove koji su pokrenuti ovim projektom, kako bi samoinicijativno poboljšali svoju životnu sredinu. Ovaj projekat je pokazao da se zajedničkim radom uz mala sredstva lakše postižu znatno bolji, brži i kvalitetniji rezultati.

35. Snježana Šilj, Srpsko Sarajevo

ŠKOLSKE NOVINE "ALEKSA NEWS"

Implementirajuća organizacija: **Međunarodna studentska organizacija "AIESEC", Srpsko Sarajevo**

Kroz ovaj projekat pokrenute su prve školske novine u OŠ "Aleksa Šantić" u Vojkovićima. Rezultat rada je 6 mjesечnih izdanja novina koji su štampani u tiražu od 250 primjeraka. Uređivačka grupa, zadužena za osmišljavanje novina, tekstove rubrika i njihov izgled, bila je sastavljena od po 20-oro djece u dva tromjesečna ciklusa. Rad u ovoj grupi, prethodila je mala obuka o novinarskim pravilima pisanja tekstova, funkcionalnosti i radu redakcije, te usvajanje osnovnih novinarskih pojmoveva. Pored toga, djeca su edukovana o kompjuterskoj obradi novinarskog materijala te radu na kopir aparatu. Savjeti, prijedlozi i podrška od strane školskog osoblja umnogome je uticala na poboljšanje sadržaja i izgleda novina.

36. Feđa Šukman, Konjic

IZGLEDA DA NISMO SAMI

Implementirajuća organizacija: **Humanitarna organizacija Omladinski centar "Fenix", Prozor-Rama**
Projekat "Izgleda da nismo sami" je namjenjen stariim i iznemoglim osobama – samcima. Cilj je bio da im se pruži potrebna pomoć u aktivnostima koje nisu u stanju da obave sami. Pored lidera, u realizaciji projekta učestvovala su i dva spoljna saradnika. U toku projekta preuzeta je briga za ukupno 20 lica, koji su bili posjećivani svaki dan. Aktivnosti su se održavale u kućama korisnika, a uglavnom su bile: kupovanje osnovnih namirnica, iznošenje i priprema ogrijeva, sve vrste kućnih poslova, plaćanje režija, praćenje korisnika prilikom redovnih odlazaka u bolnicu i sl. Korisnici su bili jako zadovoljni pruženim uslugama, razvijeni su prijateljski odnosi između njih i ljudi koji su radili na projektu. Ovaj projekat je prva aktivnost u Konjicu koja je pomagala populaciji starijih građana, pošto nadležne institucije, uslijed nedostatka finansijskih sredstava, nisu u mogućnosti da pruže bilo kakvu konkretnu pomoć ili uslugu

37. Njegoš Tanasković, Srpsko Goražde

RAČUNAR, TI I JA

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Šansa", Srpsko Goražde**

Ovaj projekat predstavlja prvi informatički centar u Srpskom Goraždu koji je namijenjen za edukaciju djece, prvenstveno iz osnovne škole, gdje i smješten centar, te jednim dijelom i za učenike srednje škole. Rad sa mladima se odvijao u dva ciklusa po tri mjeseca i usluženo je oko 60 učenika. Kursevi kroz koje su prošli ovi mladi ljudi, obuhvaćali su teme iz osnova rada sa računarom, Worda, Excela, IE-a. Jedan dan u sedmici mladi su imali priliku da koriste usluge Interneta. Ovaj projekat je omogućio ovim mladim ljudima da korisno ispune svoje slobodno vrijeme i pružio im je šansu da se edukuju iz ove oblasti, pošto do sada nije postojalo mjesto gdje bi mogli naučiti raditi sa računarama. Zbog velike zainteresovanosti za ovaj vid edukacije, obijezbjeđena su potrebna sredstva za daljni rad i projekat će se nastaviti i u budućnosti.

38. Amela Tanović, Sarajevo

SNOVIMA DO SREĆE

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Za kulturu", Novo Sarajevo**

Osnovni cilj projekta bio je da se djeca od I-IV razreda osnovne škole "Kovačići" kreativno edukuju u scenskom, likovnom i literarnom domenu. Projekat je sadržavao dramsku, literarnu, likovnu i psihološko-pedagošku radionicu koje, osim toga što su djecu edukovale u tim oblastima, sačinjavale i niz igraonica za razvoj tolerancije, suradnje i osjećaja pripadnosti grupi. U svim navedenim radionicama je učestvovao i određeni broj djece sa posebnim potrebama kojima je na taj način omogućeno da zajedno sa ostalom djecom podjednako doprinose kreaciji njihovih vlastitih predstava i izložbi koje su realizovane unutar škole.

Radionice su bila koncipirane tako da su se polaznici prije svega oslanjali na svoju maštovitost i kreativnost, a projekat im je pomogao da postanu usmjerjeniji prema svojim talentima. Podupiran je proces nenasilnog rješavanja sukoba, razvijanje suradničkih odnosa i tolerancije, građenje uzajamnog povjerenja i podrške među djecom, te prihvatanje različitosti sa kojima se djeca svakodnevno susreću. Kroz radionice je prošlo ukupno 100 djece kod kojih je, po završetku projekta, postignuta spremnost za složenije oblike stvaralaštva i viši stupanj umjetničkog educiranja. Djeca su, također zahvaljujući projektu, imala priliku pogledati lutkarske predstave: "Stihozbornicu", "Igra traži druga" i "Izvor".

39. Željko Tešić, Zvornik**MALA ŠKOLA RAČUNARA "MIKRO"**

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Klub mladih - Sunce", Zvornik**

Kroz ovaj projekat vršena je edukacija mladih ljudi, srednjoškolaca, u radu na računarima, putem 40-to časovnih kurseva koji su trajali po jedan mjesec. Kako veliki broj mladih ljudi u Zvorniku nema mogućnost nabavke sopstvenog računara i kako škole nisu u mogućnosti da opreme informatički kabinet, ovaj projekat je pružio šansu i mogućnost edukacije iz ove oblasti. Svaki mjesec kroz kurseve računara, gdje su obrađivani programi Word i Excel, prolazilo je po 16 korisnika što za ukupno trajanje projekta iznosi 96 mladih ljudi koji su savladali osnove rada na računaru. Zbog velikog interesovanja srednjoškolaca za ovakav vid edukacije, obijezbjeđena su sredstava za daljni rad i ovaj projekat ce i u buducnosti nastaviti sa radom.

40. Damir Trako, Vitez**INTERNET KLUB**

Implementirajuća organizacija: **PRONI Institut za socijalnu edukaciju, Vitez**

Projekat "Internet klub" obuhvatao je dvije aktivnosti: kurseve računara I sam Internet klub. Mjesečni edukativni kursevi osnovne obuke za rad na računaru (Windows, Microsoft Word, Excel) I pristupu Internetu, obuhvatili su dvije grupe korisnika kategorisanih prema starosnoj dobi, koji su se mijenjali svakog mjeseca. Usluge Internet kluba su bile besplatne I dostupne svim zainteresovanim korisnicima. Za vrijeme trajanja projekta, kurseve obuke za rad na računarima, ukupno je završilo 96 polaznika, starosne dobi od 13 do 25 godina.

41. Lejla Turanović, Jajce**VESELA POZORNICA**

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Omladinski centar Jajce" Jajce**

Kroz radionice, proizvoljne vježbe i određene zadatke, učenici, dobi od 11 do 15 godina, imali su mogućnost da iskažu svoju kreativnost. Gostujući sa svojim predstavama u različitim gradovima (Mostar, Bugojno, Donji Vakuf I Jajce), naišli su na zadovoljstvo gledalaca, ali ujedno i savladali tremu pri javnim nastupima. Broj djece koja su bila uključena u rad projekta, bio je znatno veći od predviđenih 48, radi velike zainteresovanosti i želje za radom ciljne grupe. U toku rada projekta, svesrdnu podršku i pomoć su pružili Omladinski centar Jajce, te osnovne škole "Berta Kučera" i "13. rujan" u kojima se projekt realizovao. Takođe je uspostavljena saradnja sa Alternativnim pozorištem koje je bilo na raspolaganju za svaku vrstu pomoći koja je bila potrebna. Učesnici su savladali osnove glume, vještinu kretanja na pozornici te jednostavne načine pravljenja marioneta za potrebe predstava.

42. Maja Vican, Mostar**ČITAONICA**

Implementirajuća organizacija: **Udruženje građana "Nansen Dijalog Centar", Mostar**

Opis projekta: U okviru projekta otvorena je čitaonica za studente obje Pedagoške akademije u Mostaru, koji studiraju bosanski/hrvatski-engleski jezik. Studentima je napravljeno mjesto gdje mogu pozajmiti knjigu ili kopirati istu po sopstvenom izboru. Pored toga, u okviru čitaonice, pokrenut je i program za srednjoškolce: jedan dio su bile besplatne instrukcije iz engleskog jezika za maturante (dvije grupe), te pripremna nastava za učenike koji planiraju ove godine da upišu studij engleskog jezika (dvije grupe). Takođe, imajući u vidu potrebu na terenu, prikupljene su generalne informacije o svim fakultetima u Mostaru, koje su budući studenti mogli dobiti putem telefona ili dolaska u Čitaonicu.

43. Sanjin Viteškić, Vitez

MALA ŠKOLA FUDBALA

Implementirajuća organizacija: **Otvoreno Društvo "Behar", Vitez**

Projektom je bio predviđen rad sa djecom bošnjačke i hrvatske nacionalnosti, starosne dobi od 7 do 11 godina. Aktivno je učestvovala 40-oro djece, uključenih od samog početka, koji su vrlo predano trenirali, poboljšavajući svoju fizičku kondiciju i savladavali osnovne vještine samog fudbala. Tokom zime treninzi su se odvijali u dvorani, a dolaskom proljeća na gradskom stadionu, u jutarnjim i poslijepodnevnim terminima, četiri dana sedmično. Nakon pripremnog rada, pred kraj projekta su se počele odigravati i prve utakmice sa pionirima klubova koji takođe, djeluju u Vitezu.

44. Mladen Vlaški Trnovo

POPUSTI DA BI POBIJEDIO

Implementirajuća organizacija: **Udruženje mladih "Mladi Trnovo", Trnovo**

Projekat "Popusti da bi pobijedio" je imao cilj da pruži priliku mладима opštine Trnovo da se bave judoom, pošto su, uslijed nerazvijenosti cijelog kraja, sportske i kulturne aktivnosti svedene na minimum. Kroz ovaj projekta je prošlo 40-oro učenika OŠ "4. april" u kojoj se projekat implementirao. Nakon prvog perioda treniranja, organizovano je polaganje pojaseva gdje su djeca položila početne pojaseve u judou - bijeli, žuti i oranž. Zahvaljujući predanom radu i podršci roditelja, djeca su učestvovala na zvaničnim takmičenjima i ostvareni su zapaženi rezultati: na Prvenstvu Republike Srpske osvojeno je pet medalja (jedno srebro i četiri bronce) i na Državnom Prvenstvu BiH dvije (jedno srebro i jedna bronska), što predstavlja više od uspjeha za jedan jako mlađi klub.